

ЗАЛЕЖНІСТЬ РОЗВИТКУ РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ ВІД МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

Страховання життя є потужним механізмом забезпечення довгострокових інвестицій в національну економіку. Його розвиток сприяє захисту економічних інтересів, підвищенню якості життя та рівня добробуту населення. Аналітики компанії Swiss Re, вивчаючи сприйняття продуктів страхування життя в країні, запропонували пряму залежність між приростом ВВП і обсягами страхування життя. Вони стверджують, що якщо основний економічний показник - ВВП - зростає темпами, які знаходяться в межах 5 %, то в країні буде сприятливе середовище для розвитку ринку страхових послуг зодого захисту життя, і навпаки.

Один з основних показників, який характеризує стан та особливості розвитку ринку страхування життя є частка страхових премій зі страхування життя у ВВП. Аналіз основних тенденцій у страховій галузі, а саме у страхуванні життя, було здійснено на основі статистичних даних (офіційних сайтів Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Ліги страхових організацій України, Державної служби статистики України, журнал «Фориншурер»), зокрема розмірів страхових премій та ВВП. Базуючись на даних про розміри премій зі страхування життя (y) та ВВП (x) протягом 2006–2015 рр. було побудовано наступну регресійну модель (рис. 1):

$$y = 330,89x + 13129 \quad (1)$$

де y – розмір премій зі страхування життя, грн./ос.,

x – розмір ВВП, грн./ос.

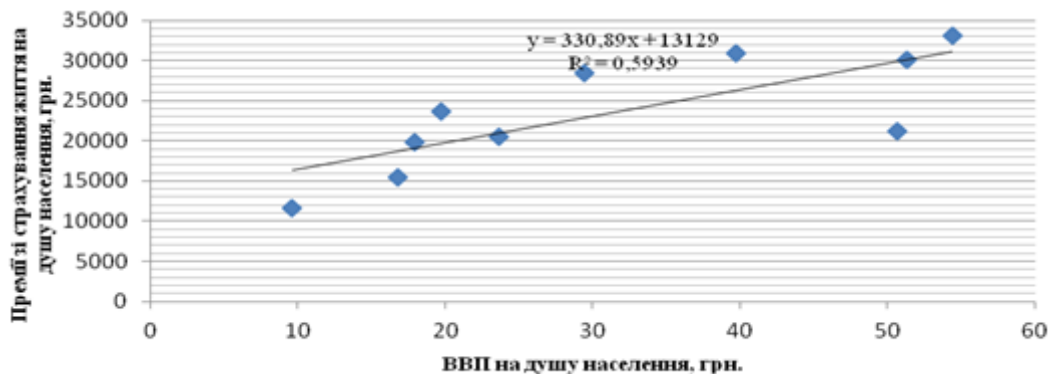

Рис. 1. Регресійна модель залежності премій зі страхування життя від ВВП

Для вимірювання ступеня залежності було використано коефіцієнт кореляції (R). Його значення, відповідно до шкали Чеддока, можуть свідчити про дуже сильний ($|R| \geq 0,9$), сильний ($0,7 \leq |R| < 0,9$), помірний ($0,5 \leq |R| < 0,7$) та слабкий ($0,3 \leq |R| < 0,5$) зв'язок або ж його відсутність ($|R| < 0,3$). В даному випадку значення коефіцієнта кореляції $R=0,7706$, тобто існує сильний лінійний зв'язок між обсягом премій зі страхування життя і ВВП. Значення коефіцієнта детермінації $R^2=0,5939$ вказує, що 59,39 % коливань приросту премій зі страхування життя страховиків зумовлені зміною обсягу ВВП, а решта 40,61 % неврахованими в даному випадку факторами.

Таким чином, на динаміку премій зі страхування життя має значний вплив ВВП. Оскільки розвиток вітчизняного ринку страхування життя характеризується позитивними змінами, проте його рівень є досить низьким порівняно з іншими розвинутими країнами (кількість компаній зі страхування життя в Україні 13,31% від загальної кількості страхових компаній, тоді як у країнах Європи $\geq 75\%$). Розвиток ринку страхування життя дозволить залучити більшу частку вільних коштів населення. Адаже кошти, що отримують страховики зі страхування життя, є надійним джерелом дешевих та довгострокових інвестиційних ресурсів, які так необхідні для розвитку всієї економіки України, а особливо високотехнологічних, наукомістких проектів.

Підсумовуючи вищесказане слід зробити висновок, що підвищення економічного розвитку, основним показником якого є ВВП на душу населення, створює передумови для підвищення рівня та якості життя населення, зростання його доходів та платоспроможності, що є визначальним для активізації розвитку ринку страхових послуг, зокрема ринку страхування життя.